mata. Enne oli täniue Klooſtre-kirik Rootſi-kirik, aga 1716 ſai Klooſtre-kirik Wene-kiriku-ks, ſiis Rootſi-kogodus ſai omale Seegimaja-kiriku. Seal on tähelepanemiſe wäärt üks hal marmori-kiwi, ukſeſt ſiſſe tulles, eſimeſe posti külge müüritud. Se on ſenna ſelle ſuure hädа-aja mälestuſeks ülespandud, mis meie maal 1602 aastas olnud, ja ſe kiri kiwi peal ütleb:

„Aastal 1602 oli ſiin maal ſuur leinamine; ſõda, nälg ja hirmus katk wihkas inimeſi. Nälja päraſt hakkaſid inimeſed üks teiſt ſöö-ma, koerad ja kaſſid olid nende linnopraad. Jumala käſi oli raske inimeste ja maade üle, nõnda tema ſeiſab pattude wasta, kui rahwas ei taha ennaſt patuſt pöörata. Sellepäraſt armad inimeſed, kahatſege ſüdameſt oma pattu, tuletage tihti ſeda õnnetuſt meele ja ärge arwage ſeda mitte walejutuks.“

Kiwi üle on üks ümmargune maalitud laud, kus peal kaa üks kiri on, mis teaduſt annab ſeſt hirmſaſt nälja-aastaſt 1697. Laua ülema otſas ripuwad ühe weike lapſukeſe luu-

kondid, — wana rahwas räägib, et üks waene ema on nälja päraſt iſi oma lapſe äraſöönud.

Seſtſammaſt hädа-ajaſt annab Nigolasti-kirikuraamat ühe ſalmiga nõndawiiſi teaduſt:

Tuhat kuus ſada ja kolm,
Suur ohkamine on meie maal oln'd,
Kes katku ei kool'nud,
Näljaſt ei nõrken'd,
Söas otſa ei ſaand,
Se wõib ſuurt imed kiita.

Kõik need nimetatud kirikud ſeiſawad Tallinna Kunſtooriumi al, kõik muud kirikud Eeſtimaal, nõnda ka Toompää-kirik on Maa-Kunſtooriumi järel.

Tallinna **Toompää (Maarja) kiriku** ehitamiſe aega arwatakſe wähä enne ehk päraſt 1240-at aastat. 1684 a. 6-mal Jaani-kuu pääwal põles kõik Toompää ja kirik kaa ära, 1686 a. eſimeſe Jõulo-pühal aga ſai ſeal kirikus jälle jutluſt tehtud. Altari kõrwas on kuulſa Rootſi-kindrali, Krahw Pontus de la Gardi haud, kes Eeſtimaad Rootſi walitſuſe alla wõitis. Haud on kasti-moodi walge marmori kiwiſt müüritud, haua kaane peal on Krahwi ja